

397 DAMWANDPLANKEN TRILLENDE DE GROND IN

TEKST BERT WESTENBRINK | FOTOGRAFIE MARCEL MOLLE

Spannend was het, maar de damwand in de dijk bij Uitdam staat. 397 damwandplanken gingen trillend de grond in. De damwandstelling kroop over de dijk, vlak langs de dijkwoningen en plaatste over een lengte van 550 meter de planken. Tijdens werkonderbrekingen zochten deskundigen naar archeologisch materiaal in de monumentale dijk, soms onder toezicht van een bewoner.

De dijk bij Uitdam is afgekeurd op binnenwaartse- en buitenwaartse stabiliteit, hoogte en kwaliteit van de bekleding. De versterking kent een lange en turbulente voorgeschiedenis. Niet verwonderlijk, dijk en dorp zijn één. Woningen staan aan de teen van de kering, die wordt gezien als speelterrein en dorpsplein. Het aanvankelijk plan van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) om de dijk ter hoogte van het dorp 22 meter te verplaatsen, stuitte dan ook op verzet. De dijk moest blijven. Pas na bemiddeling van toenmalig deltacommissaris Wim Kuijken kwam er zicht op een oplossing: een damwand in de dijk en een golfbrekkende buitenberm.

De damwandvariant werd omarmd maar gaf ook spanning: ontstaat er schade aan de huizen? Over de uitvoering is dan ook uitvoerig gesproken: welke techniek moest worden toegepast? Het experiment om damwandplanken in de grond te drukken, de zogeheten 'silent piler'-methode, leerde dat deze techniek niet toepasbaar was in Uitdam: veel planken stonden 'uit het slot' (verlies samenhang damwand). Intrillen was de beste methode, met schaderisico's die gelijk waren aan de silent-piler methode. En als er schade zou ontstaan, dan zou deze licht zijn ('cosmetische schade').

De uitvoerende Alliantie Markermeerdijken maakte er werk van om het dorp bij de uitvoering te betrekken. Ze plaatste in de huizen trillingsmeters en bood bewoners de mogelijkheid tijdelijk elders te verblijven. Ongeveer de helft van de bewoners heeft dat gedaan, zegt omgevingsmanager Rinse van den Ouweelen.

Het plaatsen van de damwandplanken duurde enkele weken. De aanname dat de kans op schade klein zou zijn, lijkt uit te komen. Van den Ouweelen: "Bij sommige woningen zien we lichte haarscheurtjes in stucwerk of een kitlaag die losgelaten heeft." Er ligt een schadeprotocol dat voorziet in vergoeding van herstelkosten.

Met het aanbrengen van de damwand is een cruciale fase in de dijkversterking afgerond. Maar er volgt meer: aanbrengen verticale drainage, plaatsen van damwandankers en het realiseren van de buitenberm van basalt. Die moet, zo is de wens van de bewoners, groen worden. In een pilot wordt onderzocht of die vergroening versneld ontwikkeld kan worden, vertelt Van den Ouweelen.

